

CEROBORTA

Mun. Chișinău, com. Cruzești. Atestat la 12 aug. 1830

NOTĂ STATISTICĂ. Suprafața - 0,1 kmp. Distanța pînă la or. Chișinău - 8 km. Gospodăria - 15. Populația - 36 de oameni (20 de bărbați, 16 femei), incl. 35 de români, 1 rus. Apți de muncă - 11. Sectorul ind. - 2 ha. Fondul locativ - 1,2 mii mp. Case, ap. - 15, cu gaz lichefiat - 12. Fîntîni - 3. Drumuri - 3 km (cu îmbrăcăminte dură - 1 km).

e află la 2 km nord-vest de com. Cruzești și la 8 km de or. și st. c. f. Chișinău. Mai la apus de Ceroborta se așterne magistrała asfaltată de importanță interstatală Cernăuți-Chișinău-Odesa.

Potrivit unei legende despre întemeierea satului, denumirea lui ar proveni de la expresia populară a se "sparge cerul", adică a se forma o gaură (bortă) în cer în timpul cînd plouă puternic și necontenit.

Toponimul Ceroborta, însă, apare cu mult mai înainte de așezarea omenească. El e pomenit într-o mărturie hotarnică făcută de jîtnicului lordache Haitu pentru moșia Cioplenilor și era atribuită văii de aici, aproape de Ciopleni și Petrosu. Deci, dacă și se făcu acea bortă în cer, ea încă nu înecă silistea, pe motiv că aceasta nici nu exista.

Locul, însă, după cum se pare, se mai numea de către băștinașii din împrejurimi ba Greci, ba

Ceorborteni, ba Greceni, Grecea etc. Documentele de arhivă din anii treizeci insistă asupra unui început de așezare umană din 3 familii de mazili din volostea Mereni, numit Greceni (la 12 aug. 1830) și Grecea (la 3 noiem. 1832). Cercetătorul Vladimir Nicu e de părerea că silistea e chiar Ceroborta de azi. Ceva mai înainte, la 18 mai 1824, spătarul I. Brătescu îi scria fratelui său, Ionifiă, un răvas despre pierderea judecării pentru 2 moșii - Ceorborteni și Albotenii. Dar aici e vorba numai de moșii, nu și de localități. Așadar, ne oprim deocamdată la data de 12 aug. 1830 ca primă atestare a Cerobortei.

Mai trîziu, la 20 oct. 1884, mai apare o mențiune despre Ceroborta (Cioroborta), potrivit căreia aici și la Cruzești răzeșii stăpîneau 360 des. de pămînt, iar nobila Adelaida Zalevschi avea 30 desetine. Apoi aflăm că aceste 360 des. se mai întindeau și la Colonița, iar alte 30 des. le mai stăpîneau Efim și Pavel Soloneanikov. Mai apar pînă la sf. sec. XIX, și alte informații, dar ele

mai conțin anumite semne de întrebare.

Localitatea exista în 1905 cu 12 copii de vîrstă școlară, dar școală nu avea. În 1910 satul număra 10 gospodării cu 85 de locuitori, care



Viața pe viață urcînd ...

posedau 68 des. de pămînt propriu. În sept. 1922 Instituția română "Casa Noastră" i-a împrumutat pe 16 locuitori din Ceroborta cu 59 ha de pămînt.

În perioada interbelică în cătunul Ceroborta erau vreo 25 de case, în care locuiau cca 80 de oameni. Din anii șaizeci, cînd fusese promovată politica de lichidare a satelor mici, "fără perspectivă", numărul gospodăriilor și al locuitorilor din Ceroborta s-a micșorat. La finele a. 2000, în localitate erau 17 gospodării cu 34 de oameni, incl. 16 pensionari. Cei apți de muncă activează în asociația agricolă din com. Cruzești.

Recensămînturile din 1979 și 1989 înregistrează în Ceroborta 56 de locuitori (28 de bărbați și 28 de femei) și, respectiv, 30 de locuitori (14 bărbați și 16 femei).

În perioada comunistă, pînă în 1990, Ceroborta și Cruzești intrau în sovietul sătesc Tohatin și alcătuiau niște echipe de muncitori ale s-zului "Valea Trandafirilor". Satul avea punct medical, un magazin. Un magazin particular lucra și în a. 2000. Copiii frecventau gimnaziul din Cruzești sau școlile și liceele din mun. Chișinău. Credincioșii împlau la slujbe în s. Cruzești.

În Ceroborta s-a născut și s-a petrecut copilăria doctorul în matematică, conferențiarul de la Universitatea de Stat din Moldova **Ștefan Alexei**.

Ion Moiseev

Bibliografie:

- Sava A. V. Documente privitoare la firgul și ținutul Orheiului. București, 1944.
Boğa L. T. Documente basarabene. Vol. II. Chișinău, 1928.
Otciot Chișiniovskoi zemskoi upravi za 1889, 1905 godi.

NOTĂ DE UZ ACTUAL.
Cod poștal - MD - 2085.
Primar în com. Cruzești - Ion Crudu.
Tel. primăriei - 38-72-80.